

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	439
Land:	Libanon
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons - Libanon - Amal-bevegelsen
Udgivet:	24. september 2014
Optaget på baggrundsmaterialet:	14. januar 2015

Respons

Libanon: Amal-bevegelsen

- Er Amal-bevegelsen i Libanon involvert i politisk forfølgelse av meningsmotstandere?
- Vil palestinere, som ikke er politisk aktive, kunne forvente reaksjoner fra Amal i Libanon dersom man kritiserer partiet? Hvilke reaksjoner er i så fall vanlig?
- Forekommer det sekterisk vold, utført av Amal mot sunnimuslimer i Libanon?

Bakgrunn

Amal-bevegelsen ble grunnlagt i 1975 som en væpnet milits tilknyttet imam Musa Sadrs parti *Harakat al-mahrumin* (Bevegelsen for de underprivilegerte). Amal betyr «håp» på arabisk, og er samtidig et akronym for *Afwaj al-muqawama al-lubnaniyya* (De libanesiske motstands bataljonene) (Norton 1987, s. 48). Amal var en sentral milits under den libanesiske borgerkrigen, men ble avvæpnet etter borgerkrigens slutt i 1989. Etter den tid har bevegelsen først og fremst opptrådt som et politisk parti. Siden 1990 har Amal hatt representanter i parlamentet og deltatt i en rekke koalisjonsregjeringer. Det er det største sjiamuslimske partiet i parlamentet og nåværende partileder Nabih Berri har vært parlamentspresident siden 1990. I dag er Amal og Hizbollah de to dominerende politiske partiene blant sjiamuslimene i Libanon. Etter den syriske tilbaketrekkingen fra Libanon i 2005 har Amal, sammen med Hizbollah, vært en sentral del av den pro-syriske «8. mars-alliansen» (Addis & Blanchard 2011, s. 7, 13).

Amal og palestinske fraksjoner i Libanon

Under borgerkrigens siste år (1985-1988) kjempet Amal, med støttet fra Syria, mot palestinske fraksjoner i Libanon. Amals offensiv endte med at Yasser Arafats organisasjon Fatah ble fordrevet fra de palestinske flyktningleirene i Beirut og at pro-syriske palestinske fraksjoner overtok kontrollen i 1988. Da borgerkrigen opphørte i 1989, ble Amal-militsen avvæpnet.

Siden den tid har det periodevis oppstått interne stridigheter mellom ulike palestinske fraksjoner i de palestinske flyktningleirene i Libanon, særlig i flyktningleiren Ayn al-Hilwa utenfor Saida. I 2007 kom det til væpnede sammenstøt mellom islamistgruppen Fatah al-

Islam og den libanesiske hæren, noe som førte til at den palestinske flyktningleiren Nahr al-Barid ble bombet og jevnet med jorden. Etter det Landinfo er kjent med har ikke Amal-bevegelsen hatt noen rolle i disse stridighetene. Det foreligger heller ikke opplysninger som indikerer at Amal-bevegelsen har stått bak attentater eller voldshandlinger mot palestinere.

Politisk og «sektersk» motivert vold i Libanon

Etter borgerkrigens slutt har det med få unntak ikke foregått kamphandlinger eller sektersk motivert vold i Libanon. En libanesiske akademiker som leder en politisk tenke-tank i Libanon, forklarte for Landinfo i november 2008 at det med få unntak ikke forekom politisk motiverte voldshandlinger, drap eller hevndrap mellom ulike religiøse grupper eller mellom landsbyer/nabolag. Verken staten eller noen av de politiske partiene i landet er involvert i denne typen vold. Årsaken er blant annet at de ulike religiøse gruppene i landet bor svært tett på hverandre. Libanon ble aldri etnisk rensket under borgerkrigen. I de fleste landsbyer og nabolag finnes det mer enn én religiøs gruppe. En religiøs gruppe som er i flertall i en by eller et distrikt vil som regel være i mindretall et annet sted. Dette gjør at alle religiøse grupper i landet potensielt er sårbare for angrep fra andre grupperinger. Dette tvinger politiske partier til å avstå fra religiøst motivert vold, fordi denne typen voldshandlinger kan slå tilbake på medlemmer av gjerningsmennenes religiøse gruppe et annet sted i landet, hvor de er i mindretall, ubeskyttet og sårbare. Også staten sørger for å hindre at denne typen voldshandlinger finner sted.

En annen libanesiske akademiker og universitetslektor som Landinfo intervjuet i november 2008, forklarte også at det ikke er holdepunkter for å påstå at de politiske partiene står bak drap eller voldshandlinger mot meningsmotstandere. De fleste voldelige konflikter i landet skyldes konflikter mellom familier og klaner og er ikke politisk motivert i utgangspunktet. Politiske partier vil imidlertid ofte intervenere på vegne av sine medlemmer når slike konflikter oppstår.

I motsetning til Amal-bevegelsen og andre politiske grupperinger i Libanon, beholdt Hizbollah sine våpen etter borgerkrigens slutt. Hizbollah har benyttet våpnene til å avskrekke og føre krig mot Israel fra Sør-Libanon. Bevegelsen motsetter seg avvæpning og forsvaret dette med at våpnene behøves for å forsvare Libanon mot Israel.

På 2000-tallet har Hizbollah i økende grad også benyttet sin militære infrastruktur til å få gjennomslag for sine politiske mål internt i Libanon (International Crisis Group 2014, s. 19). Amal-bevegelsen er i dag nært alliert med Hizbollah og ved ett tilfelle mobiliserte de væpnede medlemmer i gatene i Beirut i samarbeid med Hizbollah. Dette skjedde i mai 2008, og var foranlediget av at regjeringen hadde tatt beslutninger som Hizbollah anså som en trussel mot deres militære infrastruktur. Væpnede medlemmer fra Amal og Syrian Social Nationalist Party (SSNP) overtok sunni-dominerte bydeler i Beirut, samtidig som væpnede medlemmer av Hizbollah ble utplassert i Shouf-fjellene. De væpnede gruppene satte opp kontrollposter, og brøt seg inn i lokalene til sin fremste politiske opposisjon, Saad Hariris *Tayyar al-mustaqbal* (Future Movement), det største sunnimuslimske partiet i Libanon. Situasjonen førte til væpnede sammenstøt flere steder i landet som også Amal var involvert i. Kamphandlingene resulterte i at totalt 80 personer mistet livet og at 250 ble skadet. Situasjonen ble løst etter noen dager gjennom Den arabiske ligas intervensjon (International Crisis Group 2008, s. 1-9; U.S. Department of State 2011; Young 2010, s. 201-215).

Respons Libanon: Amal-bevegelsen

Hizbollah beskyldes for å benytte trusler for å kneble sine politiske motstandere blant sjiamuslimene, dvs. sjiamuslimer som står utenfor «8. mars-alliansen». Det er også en utbredt oppfatning blant kristne og sunnimuslimske libanesere at man bør unngå konflikter med sjiamuslimer fordi Hizbollah, og til en viss grad også Amal, er i stand til å stoppe politi og påtalemakt fra å straffeforfølge sjiamuslimer. I Libanon er det relativt vanlig at alle politiske partier av en viss størrelse støtter opp om egne medlemmer som er involvert i konflikter ved å benytte sin innflytelse til å påvirke påtalemakten og dermed hindre domstolsapparatet fra å fungere uavhengig (International Crisis Group 2014, s. 20).

Borgerkrigen i Syria

Borgerkrigen i Syria truer med å destabilisere Libanon politisk. Mer enn en million syriske flyktninger har ankommet Libanon de siste årene, hvorav majoriteten er sunnimuslimer. Hizbollah har involvert seg i krigen i Syria på regimets side. I 2013 og 2014 har sunnimuslimske grupperinger med bånd til opprørsgrupper i Syria stått bak flere angrep og bombeattentater rettet mot sjiamuslimske områder i Libanon, og særlig områder som kontrolleres av Hizbollah. Den libanesiske hæren har fått i oppgave å forsøke å stoppe slike angrep og attentater. Resultatet er at hæren stadig oftere har endt opp i konfrontasjoner med disse sunnimuslimske grupperingene (Blanchard 2014, s. 10-11). Amal-bevegelsen er i dag alliert med Hizbollah, men synes ikke å ha hatt noen sentral rolle i disse voldsepisodene. Etter det Landinfo kjenner til, er ikke Amal-bevegelsen direkte involvert i konfrontasjonene mellom den libanesiske hæren og sunnimuslimske grupperinger.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Addis, C.L. & Blanchard, C.M. (2011, 3. januar). *Hezbollah: Background and issues for Congress*. Washington D.C.: Congressional Research Service. Tilgjengelig fra <http://fas.org/sgp/crs/mideast/R41446.pdf> [lastet ned 19. september 2014]
- Blanchard, C.M. (2014, 14. februar). *Lebanon: Background and U.S. Policy*. Washington D.C.: Congressional Research Service. Tilgjengelig fra <http://fas.org/sgp/crs/mideast/R42816.pdf> [lastet ned 22. september 2014]

Respons **Libanon: Amal-bevegelsen**

- International Crisis Group (2008, 15. mai). *Lebanon: Hizbollah's weapons turn inward*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Lebanon/b23_lebanon_hizbollahs_weapons_turn_inward.ashx [lastet ned 22. september 2014]
- International Crisis Group (2014, 27. mai). *Lebanon's Hizbollah turns eastward to Syria*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iraq%20Syria%20Lebanon/Lebanon/153-lebanon-s-hizbollah-turns-eastward-to-syria.pdf> [lastet ned 22. september 2014]
- Norton, A.R. (1987). *Amal and the Shi'a. Struggle for the Soul of Lebanon*. Austin: University of Texas Press.
- U.S. Department of State (2011, 8. april). *2010 country report on human rights practices – Lebanon*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2010/nea/154466.htm> [lastet ned 22. september 2014]
- Young, M. (2010). *The ghosts of Martyrs Square. An eyewitness account of Lebanon's life struggle*. New York: Simon & Schuster.

Muntlige kilder

- Libanesisk akademiker og leder av en lokal tenke-tank. Intervju i Beirut november 2008.
- Libanesisk akademiker og universitetslektor. Intervju i Beirut november 2008.

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

[Interstitial infomation?](#)

x